View the original article

فراتر از خبر

نسرین ستوده: مبارزه خشونت‌پرهیز هنوز جایگزین دیگری ندارد

رویا کریمی مجد

۰۶/مهر/۱۴۰۵

نسرین ستوده، وکیل دادگستری و از چهره‌های برجسته دفاع از حقوق بشر در ایران

نسرین ستوده، وکیل دادگستری و از چهره‌های برجسته دفاع از حقوق بشر در ایران، نخستین ایرانی برنده جایزه حقوق بشری «واتسلاو هاول» شد؛ جایزه‌ای که روز دوشنبه ششم مهرماه، به پاس سال‌ها مبارزه او با مجازات اعدام و حجاب اجباری و دفاع از فعالان مدنی، روزنامه‌نگاران، اقلیت‌ها و کودکان محکوم به اعدام، به او اهدا شد.

مهراوه خندان، دختر نسرین ستوده، این جایزه را در استراسبورگ به نمایندگی از مادرش دریافت کرد. خانم ستوده نیز در پیامی ویدئویی ابراز امیدواری کرد که «روزی خورشید آزادی بر کشور ما نیز خواهد تابید».

بازکردن در پنجره جدید

لینک مستقیم

نسرین ستوده در گفت‌وگو با رادیو فردا، دریافت این جایزه را «افتخاری بزرگ» خواند و گفت قضاوت جامعه جهانی دربارهٔ مبارزه مدنی در ایران، فعالان این عرصه را دلگرم می‌کند و نشان می‌دهد برخورد دستگاه قضایی جمهوری اسلامی با دگراندیشان تا چه اندازه از منطق انسانی فاصله دارد.

او ادامه داد که با وجود تلاش‌های مکرر، هنوز برایش گذرنامه صادر نشده و به همین دلیل امکان حضور در مراسم استراسبورگ را نداشته است.

به گفته خانم ستوده، او حتی نتوانست به‌صورت آنلاین در مراسم شرکت کند، زیرا هم‌زمان سومین جلسه رسیدگی به پرونده قضایی همسرش، رضا خندان، برگزار می‌شد و ترجیح می‌داد در دادگاه حضور داشته باشد.

این وکیل دادگستری افزود که دریافت چنین جایزه‌ای او را به یاد زندانیان و همکارانی می‌اندازد که سال‌های طولانی را در زندان گذرانده‌اند. او به‌طور مشخص از محمد نجفی نام برد که به گفته وی، نزدیک به ۱۰ سال است به دلیل انجام وظایف حرفه‌ای خود زندانی است و با بیماری‌های مختلف دست‌وپنجه نرم می‌کند.

خانم ستوده دربارهٔ مبارزه با حجاب اجباری گفت این اجبار، زمینه نزدیک به نیم‌قرن سرکوب زنان در ایران را فراهم کرده و کشته‌شدن مهسا امینی، این مبارزه را وارد مرحله تازه‌ای کرده است. به گفته او، زنان ایران قصد ندارند از خواسته‌های خود عقب‌نشینی کنند.

او همچنین افزایش اعدام‌ها در سه سال گذشته را «تعجب‌برانگیز» توصیف کرد و به گسترش کارزار «سه‌شنبه‌های نه به اعدام» از زندان قزل‌حصار به دیگر زندان‌ها اشاره کرد. خانم ستوده گفت اجرای مداوم احکام اعدام، به روح و روان جامعه و وجدان عمومی آسیب جدی وارد کرده است.

نسرین ستوده تأکید کرد پایبندی فعالان مدنی ایران به روش‌های خشونت‌پرهیز، نه از سر ترس و عافیت‌طلبی، بلکه ناشی از اعتقاد آنان به این شیوه مبارزه است.

او با اشاره به پژوهش‌های جهانی دربارهٔ مقاومت مدنی گفت جوامعی که روش‌های مسالمت‌آمیز را برگزیده‌اند، در مقایسه با جنبش‌های مسلحانه، به موفقیت‌های بیشتری دست یافته‌اند.

این وکیل دادگستری پس از اعتراضات دی‌ماه ۱۴۰۴ در گفت‌وگو با هفته‌نامه فرانسوی «لوپوئن»، خواستار آن شده بود که جامعهٔ جهانی در چارچوب حقوق بین‌الملل و زیر نظر سازمان ملل متحد برای حمایت از مردم ایران دست به «مداخلهٔ بشردوستانه» بزند.

او در این مصاحبه با اشاره به اصل «مسئولیت حفاظت» در منشور سازمان ملل گفته بود که شورای امنیت می‌تواند در برابر آنچه «تهدیدی برای صلح و امنیت بین‌المللی» به شمار می‌رود، حتی گزینه اقدام نظامی را نیز بررسی کند.

خانم ستوده در مصاحبه با رادیو فردا، روش‌های مدنی را «سنتی» ندانست و گفت هنوز جایگزینی برای آن‌ها پیدا نشده است. به باور او، جنبشی که از طریق گفت‌وگو و حاکمیت قانون به قدرت برسد، پس از پیروزی نیز با مخالفان خود بر همین اساس رفتار خواهد کرد و می‌تواند زمینه‌ساز آزادی و دموکراسی پایدار شود.

خانم ستوده در عین حال، نبود اتحاد، فقدان برخی رویه‌های دموکراتیک و کمبود صداقت در میان بخشی از فعالان مدنی را از ضعف‌های این جریان دانست، اما تأکید کرد سرکوب جمهوری اسلامی همچنان عامل اصلی نرسیدن جامعه مدنی به خواسته‌هایش است.

او در پایان از علاقه دیرینه خود به زندگی و نوشته‌های واتسلاو هاول سخن گفت و انسجام فکری، صداقت و پیوند اندیشه‌های او با تجربه زیسته جامعه‌اش را ستود.

بیشتر در این باره:

نسرین ستوده برنده جایزه حقوق بشر «واتسلاو هاول» شد

رویا کریمی مجد

رویا کریمی مجد روزنامه‌نگاری را در سال ۱۳۷۱ در ایران آغاز کرد و در اردیبهشت سال ۱۳۸۷ به رادیو فردا پیوست. او در سال ۲۰۱۵، میکروفن طلایی جشنواره رادیویی نیویورک را به خاطر تهیه برنامه رادیویی «سنت تیغ» دریافت کرد.

این مطلب بخشی از:

سیاسی | بایگانی | فراتر از خبر

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.